

Absolute vrijheid bestaat niet

door Fokko Oldenhuis Fotografie: Miranda Naberman

De foto's haalden elke krant. Een rustig tafereel: een boerderij, blauwe tonnen op een rij. Op het dak de tekst: Jezus Redt. In het oog vallend en goed zichtbaar vanaf de rijksweg N216.

De Welstandscommissie van de Alblasserwaard vond het contrast tussen de daktekst 'inwit' en het zwart dak te groot; dat past niet in het overwegend groene landschap. Aanpassen dus! De boer weigerde. Als ik een lezing geef over recht en religie laat ik eerst deze foto zien. Ik vraag vervolgens de zaal om een eerste reactie. Ik hoef nooit lang te wachten. Het debat barst meteen los, ook in een zaal met spaarzaam sprekende Groningers. 'Op je eigen erf ben je toch vrij?'. 'Die boer bezit een grondrecht'. Maar ook: 'Nooit je geloof van daken schreeuwen'. In ons land mag elke burger de mening hebben die hij wenst. Dat geldt voor gelovigen en niet-gelovigen. Dat grondrecht bestaat al vanaf 1579 (Unie van Utrecht). Het geldt voor burgers maar ook voor organisaties als kerken, moskeeën als ook de Stichting Wakker Dier. Vrijheid van meningsuiting en vrijheid van godsdienst bestaan al heel lang. De oorsprong van die grondrechten ligt in de bescherming van de burger tegenover de overheid. Absolute vrijheid bestaat evenwel niet. Als je op straat gaat evangeliseren ontdek je al gauw dat anderen ook hun (grond)rechten hebben. Als je als gospelgroep in een drukke winkelstraat vlak voor de ingang van de Schoenenreus gaat staan, veel lawaai maakt, waardoor verkoopsters hun klan-

ten niet meer kunnen verstaan, word je door de lokale overheid teruggefloten. De overheid is er voor ons allemaal. Als je naar je werk gaat ontdek je nog scherper dat absolute vrijheid niet bestaat, al ervaar je dat bij het ene beroep meer dan bij het andere. Bij de gemeente Rotterdam (Sociale Dienst) kwam de functie van klantenmanager vrij. Een islamiet solliciteerde naar die functie, maar stelde dat hij volgens zijn geloof vrouwen geen hand kon geven. Als je dat niet kunt, ben je niet geschikt voor die functie, dachten ze in Rotterdam. De rechter gaf de gemeente Rotterdam gelijk; geen sprake van onterechte discriminatie. Soms moet je in je werk even een stap terug doen, dat geldt voor iedereen, hoe je overtuiging ook is. Gelovigen hebben wat dat betreft niet meer rechten dan anderen.

Dat heeft met verloochening van principes niets te maken. Je mag je overtuiging hebben, maar je hoeft dat niet altijd uit te dragen. Terug naar de Alblasserwaard. Welke les trekken we uit dit verhaal? De hoogste rechter gaf de Welstandscommissie gelijk. De rechter merkte op dat de Commissie alleen had aangedrongen op aanpassing en het uitdragen van de boodschap niet onmogelijk had gemaakt. De boer was wat de inhoud betreft geen strobreed in de weg gelegd. Ik acht die beslissing volkomen terecht. In hoedanigheid van eigenaar van zijn boerderij heeft hij zich zoals alle andere burgers van zijn gemeente aan de regels te houden. Met inperking van godsdienstvrijheid heeft dit niets te maken.

